

# Interreg

## Greece-Bulgaria

### GR-BG BUSINESS PASSPORT



EUROPEAN UNION

European Regional Development Fund



## Е-БЮЛЕТИН „РАЗВИТИЕ И ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА БИЗНЕСА ОТ ОБЛАСТ ХАСКОВО“

Брой 21, Октомври, 2023 г.

Издава се в рамките на проект: „Greek Bulgarian Business Partnership by Assistance, Services, Solutions to Promote Open Regions Team“ в превод: „Българо-гръцко партньорство чрез подкрепа, услуги и решения за насърчаване на открит регионален екип“, с акроним „GR-BG BUSINESS PASSPORT“), финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № В6.3а.07/13.04.2021.

## Кои сме ние?



От основаването си през 1997 г. до днес, Регионално Сдружение на Общините „Марица“ се доказва като надежден партньор на местната власт и бизнеса в региона и генератор на идеи, за да превърне амбициите в съвместни успехи. През последните години Сдружението е бенефициент по Програмата за териториално сътрудничество INTERREG V-A Гърция – България, чийто фокус е финансиране на широк спектър от дейности по конкурентоспособност, околна среда, култура, транспорт, здравеопазване и социални въпроси.



Целта, която си поставяме, чрез нашето издание, е бизнесът от област Хасково своевременно да бъде информиран за актуалните бизнес показатели, предопределящи икономическата среда на работа, възможностите за финансиране, актуални новини и събития, свързани с бизнес развитието.



Ще работим за това е-бюлетинът да се превърне във Вашия надежден източник на информация за възможностите за развитие, внедряване на иновации и информация, подпомагаща разширяване на текущите Ви пазари и компетенции.





### ИПИ представи „Икономическите центрове в България – 2023“

Изследването на ИПИ откроява 16 големи икономически центъра в България, които обхващат общо 132 общини. Някои центрове имат повече от едно ядро, което е резултат от съществуващите взаимовръзки между отделните ядра в рамките на центъра и от наличието на обща периферия или зона на влияние. На територията на 16-те икономически центъра живее близо 3/4 от населението на страната и се концентрират над 80% от стопанската активност в България. Икономическите центрове формират голяма част от регионалната карта, като траекторията на тяхното развитие е определяща за икономиката на страната. Икономическите центрове в България могат условно да се разделят на три групи според техния мащаб и типология:

- Лидерът София: Икономическият център на столицата София има две вторични ядра (Перник и Ботевград) и включва 30 общини, в които живеят близо 1,7 млн. души;
- Петте големи центъра след София: На картата се открояват още пет големи центъра, които имат солидна периферия и голяма тежест на регионалната карта. Това са центровете около Пловдив („Пловдив-Марица-Раковски“), Варна („Варна-Девня“), Стара Загора („Стара Загора-Казанлък-Раднево-Гълъбово“), Русе („Русе-Търговище-Разград“) и Бургас („Бургас-Не-себър“).
- Извън очаквания лидер София и петте по-големи икономически центъра в страната ИПИ откроява други десет икономически центъра, които са с по-ограничен мащаб, имат по-скромна периферия и по-малка тежест на регионалната карта.



ИЦ „Хасково“ включва 3 общини в обхвата си – община Минерални бани и община Стамболово. С произведена продукция от предприятията към 2021 г. 1,5 млрд. лв. и заети на възраст 15–64 години към 2021 г. 32,8 хил. д.

Онлайн изданието „Икономическите центрове – 2023“ е достъпно [ТУК](#).

Презентацията от представянето на анализа ще откриете [ТУК](#).

Изданието „Икономическите центрове в България – 2023“ се осъществява с подкрепата на Фондация „Америка за България“.

Повече информация:

<https://ime.bg/articles/ipi-predstavaya-ikonomichestkite-tsentrove-v-bylgariya-2023-2/>



### Икономически център ХАСКОВО

Автор: Институт за пазарна икономика

Център „Хасково“ отчита относително **бавни темпове** на икономически растеж. Активността е съсредоточена изключително в **ядрото**, където водеща е **преработващата промишленост**, докато в **периферията** доминира **селското стопанство**. **Инвестициите** в центъра остават **ниски** в сравнение с водещите регионални икономики на страната, а производството е почти изцяло насочено към **вътрешния пазар**. **Безработицата остава висока** особено извън ядрото, а **работещите в центъра намаляват бързо** на фона на сравнително ниските заплати. **Образователната структура на населението особено извън община Хасково е неблагоприятна**, но пък демографските показатели засега са относително добри.

Докато в предишното издание на изследването от 2017 г. „Хасково“ беше икономически център, съставен само от ядро без периферия, в настоящото към община Хасково се прибавят и съседните Минерални бани и Стамболово. Ядрото приема около 450 работници от периферните си общини всеки ден, като тази миграция е със значително по-голяма тежест за пазара на труда в Минерални бани, където формира 17,4% от заетостта. Най-голям брой трудови мигранти в Хасково идват от Димитровград – 1,2 хил. всеки ден, като голямата близка община най-вероятно скоро ще се присъедини към този икономически център.

„Хасково“ е вторият най-малък по размер на произведената продукция икономически център, като през 2021 г. произведеното в трите общини възлиза на 16,7 хил. лв. на човек от населението. Икономиката на центъра е силно концентрирана в община Хасково, която формира 95,6% от добавената стойност, 2,4% се падат на Минерални бани, а 2% – на Стамболово. Преките чуждестранни инвестиции в центъра са относително малко – едва 94 млн. евро към края на 2021 г., или малко над 1000 евро на човек от населението, а от тях 92 млн. евро са в община Хасково. Текущата инвестиционна активност също е относително слаба, като в рамките на 2021 г. разходите за земя, машини и сгради в трите общини са общо 151 млн. лв., от които 142 млн. лв. в община Хасково. Дейността на предприятията е ориентирана предимно към вътрешния пазар, като през 2021 г. приходите от износ са били 377 млн. лв. – най-ниската стойност от всички икономически центрове освен „Козлодуй“.

След значителното нарастване в хода на Ковид пандемията безработицата в икономическия център „Хасково“ остава относително висока в сравнение с водещите центрове – 5,6% през 2022 г. според данните на Агенцията по заетостта, и почти два пъти над тази стойност в община Стамболово. Трайно безработните и в трите общини са малко, като само в Стамболово надхвърлят 1%. Относително високи са дяловете на неактивните обаче – между 31% от трудоспособните в Минерални бани и 49% в Стамболово, а общият им брой в центъра достига 20 хил. души.

На фона на други по-малки центрове „Хасково“ има относително добри демографски показатели. Между двете преброявания населението е намаляло с 13% до 92,3 хил. души. От тях в трудоспособна възраст са 57 хил. души, или 62% от населението. Същевременно делът на населението в пенсионна възраст достига 24%, а показателите за демографско заместване сочат към бързо застаряване на населението.

**Повече информация:**

<https://ime.bg/wp-content/uploads/2023/10/economic-areas-2023.pdf>



## АКТУАЛНИ БИЗНЕС ПОКАЗАТЕЛИ И НОВИНИ

### Дейност на местата за настаняване в област Хасково през август 2023 година

През август 2023 г. в област Хасково са функционирали 67 обекта с 10 и повече легла – хотели, мотели, къмпинги, хижи и други места за краткосрочно настаняване. Броят на стаите в тях е 1 481, а на леглата – 2 700. В сравнение с август 2022 г. общият брой на местата за настаняване (функционирали през периода) се увеличава с 4.7%, а леглата в тях се увеличават – с 5.7%.

Общият брой на нощувките във всички места за настаняване, регистрирани през август 2023 г. е 21 431, или с 11.6% повече в сравнение със същия месец на предходната година.

Най-много са реализираните нощувки на чужди граждани от Турция – 50.2%, Румъния – 12.7% и Гърция – 5.4%.

Пренощуващите лица в местата за настаняване през август 2023 г. в област Хасково са 11 010. От всички пренощуващи лица 6 156 или 55.9% са български граждани и са реализирали средно по 2.3 нощувки. Пренощуващите чужди граждани са 4 854 и са реализирали средно по 1.5 нощувки.

Приходите от нощувки през август 2023 г. се увеличават с 22.5% в сравнение с август 2022 г. и достигат 1 370 919 лв., като 768 985 лв. са от български граждани, а 601 934 лв. - от чужди граждани.

Повече информация: [https://www.nsi.bg/tsb/wp-content/uploads/2023/10/Tourism\\_Haskovo\\_08\\_2023.pdf](https://www.nsi.bg/tsb/wp-content/uploads/2023/10/Tourism_Haskovo_08_2023.pdf)

### НСИ: Годишната инфлация за септември 2023 г. е 6.3%

През септември 2023 г. месечната инфлация, измерена с индекса на потребителските цени (ИПЦ), е -0.1% спрямо предходния месец, а годишната инфлация за септември 2023 г. спрямо септември 2022 г. е 6.3%.

През септември 2023 г. спрямо предходния месец е регистрирано намаление на цените в групите: развлечения и култура (-10.1%) и ресторанти и хотели (-1.9%). Най-голямо е увеличението в групите: образование (+4.0%), транспорт (+2.7%), облекло и обувки (+0.6%), здравеопазване (+0.6%) и хранителни продукти и безалкохолни напитки (+0.5%).

През септември 2023 г. месечната инфлация, измерена с хармонизирания индекс на потребителските цени (ХИПЦ), е -0.3% спрямо предходния месец, а годишната инфлация за септември 2023 г. спрямо септември 2022 г. е 6.4%.

Повече информация: [https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/Inflation2023-09\\_EBHJ79H.pdf](https://www.nsi.bg/sites/default/files/files/pressreleases/Inflation2023-09_EBHJ79H.pdf)



## АКТУАЛНИ БИЗНЕС ПОКАЗАТЕЛИ И НОВИНИ

Общо 2.16 млрд. лева .е финансовата помощ за земеделския сектор в България през 2023 г - европейски и национални средства, по всички схеми и мерки за подпомагане на селското стопанство към началото на месец септември. В тази сума не са включени 736 млн. лв. директни субсидии за площ (т.нар. СЕПП) от Кампания 2022, които вече са изплатени в края на миналата година. С тях директното подпомагане (европейско с национално доплащане) за сектора надхвърля 1.62 млрд. лв., а другите мерки с държавно финансиране надхвърлят 1 млрд. лв тази година. Аналогична сума на площ (може и по-малка) ще се изплати и в края на тази година. Годишно към местните земеделци се насочват над 2.5 млрд. лв, от които над 2/3 от средствата, или 1.43 млрд. лв., са изплатени до септември, а до края на годината ще бъдат преведени още над 722 млн. лв. Средствата за 2023 г. (без изплатените през есента на 2022 помощи за единица площ) са разпределени 2 към 1 в полза на сектор "Растениевъдство" -1.33 млрд. лв., спрямо "Животновъдство" - 626 млн. лв. Разликите при директните плащания са най-големи, тъй като основните плащания са за единица обработвана/използвана площ. Зърнено-маслодайните стопанства са пословично облагодетествани по тази линия. Но тази година те също получават и общо над 200 млн. лв. по линия и на другите плащания - това например е двойно повече от сектор "Плодове" и четири пъти повече от сектор "Зеленчуци". За зърнения сектор е и най-голямата подкрепа по линия на пазарните мерки, при тях отива и най-голяма сума от държавните помощи - 116 млн. лв. към 1 септември.

**Източник: Капитал**

### Вместо огромен интерес по мярката за ВЕИ и батерии кандидатстваха значително по-малко фирми, Автор: Румяна Гочева, в-к Капитал

Противно на очаквания огромен интерес, мярката за изграждане на нови ВЕИ за собствено потребление с батерии по Плана за възстановяване и устойчивост (ПВУ) на практика се оказа съвсем слабо привлекателна за бизнеса. В резултат на това Министерският съвет дори намали почти наполовина бюджета на процедурата от 200 на 120 млн. лв.

Справка на Министерството на иновациите и растежа (МИР), което администрира мярката, показва, че след оценка и класиране до одобрение са стигнали едва 421 проектни предложения с обща безвъзмездна финансова помощ в размер на 118.5 млн. лв. За сравнение - първоначалните разчети на МИР показваха, че по мярката ще бъдат подпомогнати около 1000 проекта, но това не се случи.

Сред одобрените проекти са налице представители на компании от област Хасково като: СТИМЕКС ООД, ТИМС ФУУДС ЕООД, ГЛОБАЛ ЕООД, ХЛЕБНА ПРОМИШЛЕННОСТ АД, ТЕХНИКС ООД, ПОЛИМЕРМЕТАЛ ЕООД, ЗКИ ВОЛТА ООД от общините Хасково, Харманли и Димитровград.

За експертите от правителството причините за непълното усвояване на бюджета по процедурата са комплексни. "Батериите като технология за съхранение на енергия все още не са широко разпространени в България. Те са задължителен елемент и в основата на проектите по процедурата, което оскъпява цялостната инвестиция и я прави по-малко атрактивна за предприятията", отчитат от Министерския съвет. Освен това произведената енергия от фотоволтаичната система е само за собствено потребление и не може да бъде предмет на търговска сделка, допълват от МС.

**Повече информация:**

[https://www.capital.bg/biznes/energetika/2023/10/13/4535034\\_kakvo\\_se\\_oburka\\_v\\_sh\\_emata\\_za\\_vei\\_i\\_baterii/](https://www.capital.bg/biznes/energetika/2023/10/13/4535034_kakvo_se_oburka_v_sh_emata_za_vei_i_baterii/)



### Финансиране за стартиращи и социални предприятия

Крайни получатели, които са **стартиращи и социални предприятия**, могат да получат **кредитно финансиране по два от дълговите ни финансови инструменти** - „Микрокредитиране със споделен риск“ (Размер на финансирането: от EUR 2 500 до EUR 25 000) и „Портфейлна гаранция с таван на загубите за микрокредитиране“ (Размер на финансирането: от EUR 2 500 до EUR 50 000), по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ 2014-2020. За целта трябва да се вземе предвид следното:

- „Стартиращи предприятия“ - лица (физически или юридически), които наскоро са се регистрирали като извършващи стопанска дейност самонаети (в т.ч. занаятчии, лица упражняващи свободни професии и др.) или еднолични търговци или са наскоро създадени микропредприятия, които едновременно отговарят на следните условия: имат не повече от 5 (пет) години от датата на регистрация към датата на кандидатстване за финансиране, не са разпределяли печалба и не са излизали на фондовата борса и не са резултат от сливане, разделяне или отделяне).

Стартиращите предприятия трябва да бъдат създадени от лица, които преди своето самонаемане в стартиращо предприятие, не са били в горепосочените обстоятелства. Лицата, трябва да са ангажирани лично с управлението на стартиращото предприятие, (в т.ч., когато лицето не извършва стопанска дейност като физическо лице или едноличен търговец, то следва да бъде управляващ и да притежава поне 50% от капитала на микропредприятието).

- „Социални предприятия“ - предприятие, което независимо от правната му форма, кумулативно отговаря на следните условия:

а) има за основна цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, а не генерирането на печалба за своите собственици, членове и акционери, и което:

- предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвръщаемост и/или
- използва метод за производство на стоки или услуги, които въплъщават неговата социална цел;

б) използва своята печалба на първо място (минимум 51% от печалбата трябва да се насочва към основната цел на социалното предприятие) за постигане на основната си цел и е въвело предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределяне не накърнява основната цел; и

в) се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност.

Линкове към финансовите посредници на Фонд мениджър на финансови инструменти в България по ОПРЧР 2014-2020:

- За финансов инструмент „Микрокредитиране със споделен риск“:

["Сис Кредит" АД](#)

["Микрофонд" АД](#)

["Първа инвестиционна банка"](#)

- За финансов инструмент „Портфейлна гаранция с таван на загубите за микрокредитиране“:

[УниКредит Булбанк](#)

[ББР Микрофинансиране](#)

### BG05SFPR002-1.004 - Адаптирана работна среда



Целта на процедурата е предоставянето на помощ на предприятията за посрещане на новите предизвикателства, свързани с осъществяването на прехода към климатично неутрална икономика и променящите се модели на работа.

**Допустими кандидати:** „Кандидати“ за безвъзмездна финансова помощ са всички физически и юридически лица, и техни обединения, които кандидатстват за безвъзмездна финансова помощ чрез подаване на проектно предложение. В процедурата не може да участват и безвъзмездна финансова помощ не се предоставя на лица, за които са налице обстоятелства за отстраняване от участие в процедура за възлагане на обществена поръчка съгласно Закона за обществените поръчки или които не са изпълнили разпореждане на Европейската комисия за възстановяване на предоставената им неправомерна и несъвместима държавна помощ.

#### **Допустими дейности:**

1. Разработване и прилагане на "зелени" модели на организация на труд съобразно спецификата на конкретните работни места в предприятията. Изготвяне на "зелени" карти за организация на работни процеси на конкретните работни места. Обучение на лицата от целевата група насочено към внедряване на "зелени" модели на организация на труд. (задължителна дейност)
2. Осигуряване на превенция и профилактика на "бърнаут" на работното място и "ефекти от Covid пандемията върху менталното здраве"- психологична подкрепа.
3. Закупуване на лични предпазни средства и специално работно облекло.
4. Осигуряване на колективни предпазни средства, вкл. модернизация и/или реконструкция, и/или обезопасяване на съществуващи обекти, технологични процеси, машини и съоръжения, свързани с подобряване условията на труд.
5. Осигуряване на социални придобивки за работещите вкл. ремонт и оборудване на места за отдих, рехабилитация, спорт, хранене и почивка в предприятията и др.

**Допустими разходи:** 1. Разходи за услуги; 2. Разходи за материали (Разходи за закупуване на ЛПС и специално работно облекло); 3. Разходи за закупуване на ДМА; 4. Разходи за строително монтажни работи (СМР) - до 15% от преките разходи; 5. Разходи с единна ставка – непреки разходи - в размер на точно 10 на сто от допустимите преки разходи по проекта (възнагражденията на персонала по администриране на проекта, режийни разходи, консумативи и материали, разходи за командировки на екипа, разходи за видимост, прозрачност и комуникация и др.)

**Общият бюджет на безвъзмездната финансова помощ по процедурата е 100 000 000 лева. Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 50 000 лева. Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ: 391 166 лева**

**Повече информация:**

<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/f79c5768-5d00-49a7-994e->



### BG06RDNP001-19.322 - МИГ СТАМБОЛОВО – КЪРДЖАЛИ 54, Подмярка 6.4.2 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности по тематичната подпрограма за развитие на малки стопанства“



Предоставяната по процедурата безвъзмездна финансова помощ трябва да допринесе за постигането на Стратегическа Цел 1 на Стратегията за ВОМР „Конкурентоспособна икономика, базирана на местни ресурси, осигуряваща по високи доходи и заетост“.

#### **Допустими кандидати:**

Регистрирани земеделски стопани със стопанства с икономически размер, измерен в стандартен производствен обем от 2 000 до 7 999 евро. (Кандидатите трябва да са получили минимум 33 % от общия доход за преходната година от земеделски дейности). Кандидатите трябва да имат седалище за едноличните търговци и юридическите лица или съответно постоянен адрес за физическите лица на територията на Общини Стамболово и 54 населени места от община Кърджали.

#### **Допустими дейности:**

- 1) Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги) – Подпомагат се проекти за обновяване или изграждане на места за настаняване с до 20 помещения за настаняване.
- 2) Местно занаятчийство (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности);
- 3) Преработка и маркетинг на земеделски продукти и крайният продукт не е включен в Анекс I. Производство и/или преработка на неземеделски стоки и материали;
- 4) Предоставяне на услуги за всички икономически сектори и населението, (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
- 5) Развитие на технологиите в областта на „зелената икономика“, включително на енергия от ВЕИ за собствено потребление.

**Допустими разходи:** изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг; закупуване на нови машини, съоръжения и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите, включително чрез лизинг; общи разходи свързани със съответния проект за предпроектни проучвания, такси, хонорари за архитекти, инженери и консултантски услуги; закупуване на ноу-хау, патенти права и лицензи, търговски марки и процеси необходими за изготвяне и изпълнение на проекта.

**Общ размер на безвъзмездната финансова помощ по мярката е: 147 419,20 лв.**

**Минимален размер на общите допустими разходи за един проект – 3 911.66 лв. Максимален размер на общите допустими разходи за един проект - 97 791.50 лв.**

**Минималният размер на БФП за проект е 3 324,91 лева (до 85 % от стойността на минималния размер на допустимите разходи). Максималният размер на БФП за проект е 83 122,78 лева (до 85 % от стойността на максималния размер на допустимите разходи).**

**Минималният размер на БФП за проекти, свързани с туристически дейности е 195,58 лева (до 5 % от стойността на минималния размер на допустимите разходи. Максималният размер на БФП за проекти, свързани с туристически дейности е 4 156,14 лева ( до 5 % от стойността на максималния размер на допустимите разходи).**

Начален срок: 16.10.2023 г. и краен срок: 16.12.2023 г. 17:00 часа.

**Повече информация:** <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/10a346ae-b553-430a-979d-800e770aa3e2>





### **BG06RDNP001-19.323 - МИГ Стамболово – Кърджали 54, Подмярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“**



До 06.12.2023 г. е отворен приемът по процедура **BG06RDNP001-19.323 МИГ Стамболово – Кърджали 54, Подмярка 6.4.1 «Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности»** по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 чрез прилагането на подхода Водено от общностите местно развитие.

Предоставяната по процедурата безвъзмездна финансова помощ трябва да допринесе за постигането на Стратегическа Цел 1 на Стратегията за ВОМР „Конкурентоспособна икономика, базирана на местни ресурси, осигуряваща по високи доходи и заетост“.

#### **Допустими кандидати:**

- Микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, или регистрирани по Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията;
- Земеделски производители - с икономически размер на стопанството над 8000 евро стандартен производствен обем (с проектни предложения за неземеделски дейности);
- Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

#### **Допустими дейности:**

- 1) Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги) – Подпомагат се проекти за обновяване или изграждане на места за настаняване с до 20 помещения за настаняване.
- 2) Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
- 3) Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.;
- 4) Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
- 5) Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности;

**Допустими разходи:** изграждане, придобиване и подобряване на недвижимо имущество, включително чрез лизинг; Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите; Общи разходи, свързани с хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост; нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

Остатъчен размер на безвъзмездната финансова помощ по процедурата, след втори прием е: **522 881,43 лв.**

**Минимален размер на общите допустими разходи за един проект – 9 779 лв.**

**Максимален размер на общите допустими разходи за един проект - 293 370 лв.**

**Максималният интензитет на помощта е до 75%.**

**Повече информация:** <https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/dd2c4fa5-3973-4d65-b396-90d165d3a72c>



## ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

**BG06RDNP001-19.654 - Мярка 3 (код на мярката по ПРСР 2014-2020г. - 6.4) - "Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности" от стратегията за водено от общностите местно развитие на "МИГ - Любимец - Ивайловград"**



### **Допустими дейности:**

Инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към:

1. Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги).
2. Производство и/или продажба на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали).
3. Развитие на услуги във всички сектори (извън обхвата на Мерки с код 4.1 и 4.2.).
4. Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление.
5. Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

### **Допустими разходи:**

1. Изграждане, придобиване или подобрения на недвижимо имущество.
2. Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите.
3. Общи разходи (напр. хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост). Общите разходи не могат да надхвърлят 12 % от сумата на допустимите разходи.  
Разходите, свързани с консултации (разработване на бизнес план, включващ продроектни изследвания и маркетингови стратегии, извършване на продроектни проучвания и окомплектоване на пакета документи, и консултантските услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта) не следва да надхвърлят 5 на сто от допустимите разходи.
4. Разходи за придобиване и/или създаване на компютърен софтуер; придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

**Бюджет на приема - 103 062,28 лева (разполагам бюджет от бюджета на процедурата). Минималният размер на БФП за проект е левовата равностойност на 5 000 евро (или 9 779 лева). Максималният размер на БФП за проект е до левовата равностойност на 70 000 евро (или до 136 906 лева).**

Максималният размер на интензитетът на безвъзмездната финансова помощ е до 70% от общите допустими разходи за един проект.

**Краен срок: 20.11.2023 г. 17:00 ч.**

### **Повече информация:**

**<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/8003dbc8-aaac-4d71-8a7e-9a83459f3a94>**



### **BG06RDNP001-19.734 - МИГ Свиленград Ареал - Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности на територията на МИГ Свиленград Ареал**



#### **Допустими кандидати**

Земеделски стопани или микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията, както и физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

При определянето на едно предприятие за микропредприятие се следва дефиницията на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията.

Допустими са само кандидати със седалище и постоянен адрес или адрес на управление на територията на МИГ „Свиленград Ареал“.

#### **Допустими дейности:**

1. Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги);
2. Производство или продажба на продукти, които не са включени в Приложение 1 от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали);
3. Развитие на услуги във всички сектори (например: грижи за деца, възрастни хора, хора с увреждания, здравни услуги, счетоводство и одиторски услуги, ветеринарни дейности и услуги базирани на ИТ и др.);
4. Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление;
5. Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

Допустими разходи: а) Изграждане, придобиване или подобрения на недвижимо имущество; б) Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите; в) Общи разходи, свързани с разходите по букви а и б, например хонорари за архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическа устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост; г) Нематериални инвестиции: придобиване и създаване на компютърен софтуер и придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

**Минимален размер на допустимите разходи за проект – 19 558 лева.**

**Максимален размер на допустимите разходи за проект – 293 370 лева.**

**Краен срок за набиране на проектни предложения по втори прием по процедурата е:  
06.11.2023 г., 17:00**

**Повече информация:**

**<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/71499429-dea0-4452-8f68-debb117b79f2>**



## ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

### ОТВОРЕНИ ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ ЗА УЧАСТИЕ В ОБЛАСТ ХАСКОВО



В портала на РСО „Марица“ <https://hs-tenders.haskovo.org/>, създаден по проект **е-METER за добро управление в област Хасково, финансиран от Фондация „Америка за България“** може да откриете актуална и подредена информация относно обявените от общините обществени поръчки в раздел „Обществени поръчки в област Хасково“ и от падащото меню избирате „отворени обществени поръчки в област Хасково“.

Оттам имате възможността да визуализирате обявените актуални конкурси на общините, като ги селектирате по Възложител – община, по вид на процедурата или обект – услуги, строителство и доставки.

**Към 20.10.2023 г. част от отворените обществени поръчки в областта, които мога да представляват интерес на бизнеса са:**

- **„Почистване на язовирни стени и съоръженията към тях от храстовидна и дървесна растителност“** на прогнозна стойност **50000.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **13.11.2023**
- **„Доставка и монтаж на климатични системи за нуждите на Община Харманли“** на прогнозна стойност **33250.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **02.11.2023**
- **„Доставка на съдове за битови отпадъци – 100 бр. пластмасов контейнер с плосък капак-капак в капака с вместимост от 1100 л. за нуждите на ОП-„Чистота“ - Харманли“** на прогнозна стойност **33333.33 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **08.11.2023**
- **“Консултантски услуги /КУ/, свързани с управлението на административни договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ПРСР по две обособени позиции” с възложител Община Симеоновград** на прогнозна стойност **33500.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **25.10.2023**
- **„Упражняване на строителен надзор при изпълнение на строителство на обект: „Основен ремонт на участък от ул. „Шейновска“ гр. Симеоновград“** на прогнозна стойност **4500.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **25.10.2023**
- **„Упражняване на строителен надзор по време на строителството на обекти, собственост на община Минерални бани“** на прогнозна стойност **58000.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **31.10.2023**
- **“Избор на изпълнител за упражняване на строителен надзор на строеж: „Изграждане на център за високи постижения към ПГДС „ЦАР ИВАН АСЕН II“ находящ се в УПИ II, кв.20 с идентификатор 77195.713.2 по КК на гр. Хасково“** на прогнозна стойност **33256.00 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **31.10.2023**
- **„Изпълнение на СМР на етап III: ул. „Люлин“ от ул. „Патриарх Евтимий“ до ул. „Братя Миладинови“- начало трасе до о.т. 07, съгласно ситуация от обект: „Рехабилитация на ул. „Вела Пеева“ от о.т. 30 до о.т. 32, ул. „Комунига“ от о.т. 41а, през о.т 38а до о.т 32 и ул. „Люлин“ о.т. 29, о.т. 105, о.т. 23 в село Капитан Андреево“** на прогнозна стойност **39508.60 лв.** с краен срок за подаване на оферти: **26.10.2023**

Повече информация: <https://hs-tenders.haskovo.org/tenders?status=1>



## ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

**BG06RDNP001-19.771 - Мярка 4 (код на мярката по ПРСР 2014 - 2020г. – 7.2.) - „Подкрепа за инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби публична инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия“ от стратегията за Водено от общностите местно развитие на "МИГ - Любимец - Ивайловград".**



Целта на предоставяната безвъзмездна финансова помощ по процедурата, съответства на общата цел на стратегията за ВОМР на „МИГ - Любимец - Ивайловград“, а именно: „Повишаване привлекателността и подобряване качеството на живот на жителите на общините Любимец и Ивайловград, чрез устойчиво развитие на конкурентоспособен земеделски сектор, създаване на възможности за развитие на бизнес и заетост на местното население, опазване на природните ресурси и изграждане на достъпна и модерна инфраструктура, популяризиране на местните природни дадености и традиции, и развитие на гражданското общество“.

Сред **допустимите кандидати** са и юридически лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) - за дейности, свързани със социалната, спортната инфраструктура и културния живот.

### **Допустими дейности:**

1. Строителство, реконструкция, рехабилитация на улици, тротоари и съоръженията към тях.
2. Изграждане, обновяване на паркове, площи, градинки, улично озеленяване.
3. Изграждане, реконструкция, ремонт на социална инфраструктура извън процеса на деинституционализация на деца или възрастни, включително транспортни средства.
4. Енергийна ефективност в общински сгради, в които се предоставят обществени услуги.
5. Изграждане, реконструкция, ремонт, оборудване, обзавеждане на спортна инфраструктура.
6. Изграждане, реконструкция, ремонт, реставрация, оборудване, обзавеждане на обекти, свързани с културния живот вкл. и дейности по вертикалната планировка и подобряване на прилежащите пространства.
7. Реконструкция, ремонт, оборудване, обзавеждане на общинска образователна инфраструктура с местно значение в селските райони.

### **Краен срок за кандидатстване: 20 декември 2023г., 17.00 часа.**

Минималният размер на БФП за проект е левовата равностойност на 5 000 евро (или 9 779 лева). Максималният размер на БФП за проект е до левовата равностойност на 200 000 евро (или до 391 160 лева).

Когато кандидата е юридическо лице с нестопанска цел (ЮЛНЦ), максималният размер на БФП за проект е до левовата равностойност на **50 000 евро** (или до 97 790 лева).

### **Повече информация:**

<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/898844f0-0316-46c5-82c7-a8c3b0d5eb00>



### **BG06RDNP001-19.788 - МИГ Свиленград Ареал - Подмярка 4.2 "Инвестиции в преработка/маркетинг на селскостопански продукти"**



#### **Допустими кандидати:**

- земеделски стопани
- признати групи или организации на производители или такива, одобрени за финансова помощ по мярка 9. "Учредяване на групи и организации на производители" от ПРСР 2014 - 2020 г.
- еднолични търговци и юридически лица, различни от кандидатите описани по-горе

Налице са конкретни изисквания за допустимостта на кандидатите, които са публикувани в линка от „повече информация“ по-долу.

#### **Допустими дейности:**

Водещи до подобряване на цялостната дейност на предприятието чрез:

1. внедряване на нови и/или модернизиране на наличните мощности и подобряване на използването им, и/или
2. внедряване на нови продукти, процеси и технологии, и/или
3. намаляване на себестойността на произвежданата продукция, и/или
4. постигане на съответствие с нововъведени стандарти на ЕС, и/или
5. подобряване на сътрудничеството с производителите на суровини, и/или
6. опазване на околната среда, включително намаляване на вредните емисии и отпадъци, и/или
7. подобряване на енергийната ефективност в предприятията, и/или
8. подобряване на безопасността и хигиенните условия на производство и труд, и/или
9. подобряване на качеството и безопасността на храните и тяхната проследяемост, и/или
10. подобряване на възможностите за производство на биологични храни чрез преработка на първични земеделски биологични продукти.

**Минимален размер на безвъзмездната финансова помощ за проект е 7823,20 лева**  
**Максимален размер на безвъзмездната финансова помощ за един проект - 97 790 лв.**

**Допустимите за подпомагане разходи включват безвъзмездната финансова помощ и съфинансирането от страна на кандидата.**

**Минималният размер на общите допустими за финансово подпомагане разходи за един проект е 19 558,00 лв.**

**Максималният размер на общите допустими за финансово подпомагане разходи за един проект е 195 580 лв..**

**Краен срок за подаване на проектни предложения по настоящата процедура е 17:00 часа на 25 Октомври 2023 г. Втори прием: Краен срок за подаване на проектни предложения – 04.03.2024г. – 17:00 часа**

**Повече информация:**

**<https://eumis2020.government.bg/bg/s/Procedure/Info/52fa7a11-d6eb-4eae-b743-27dbb37714ab>**



## ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

**BG06RDNP001-19.654 - Мярка 3 (код на мярката по ПРСР 2014-2020г. - 6.4) - "Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности" от стратегията за Водено от общностите местно развитие на "МИГ - Любимец - Ивайловград"**



„Местна инициативна група – Любимец – Ивайловград“ уведомява потенциалните кандидати, че за **четвърти прием** по процедура за подбор с код в ИСУН 2020 „Подкрепа за инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности“ от стратегията за Водено от общностите местно развитие на „МИГ – Любимец – Ивайловград“, **с краен срок за кандидатстване: 17.00 часа на 20.11.2023 г.**, разполагаемия бюджет е в размер на **103 062,28 лева**

### **Допустими кандидати:**

- Съществуващи или новосъздадени микропредприятия, регистрирани като еднолични търговци или юридически лица по Търговския закон, Закона за кооперациите или Закона за вероизповеданията.
- Физически лица, регистрирани по Закона за занаятите.

### **Допустими дейности:**

Инвестиции в неземеделски дейности, които са насочени към:

- Развитие на туризъм (изграждане и обновяване на туристически обекти и развитие на туристически услуги).
- Производство и/или продажба на продукти, които не са включени в Приложение I от Договора за функциониране на Европейския съюз (независимо от вложените продукти и материали).
- Развитие на услуги във всички сектори (извън обхвата на Мерки с код 4.1 и 4.2.).
- Производство на енергия от възобновяеми енергийни източници за собствено потребление.
- Развитие на занаяти (включително предоставяне на услуги, свързани с участието на посетители в занаятчийски дейности) и други неземеделски дейности.

### **Допустими разходи:**

- Изграждане, придобиване или подобрения на недвижимо имущество.
- Закупуване, включително чрез лизинг на нови машини и оборудване до пазарната стойност на активите.
- Общи разходи (напр. хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост). Общите разходи не могат да надхвърлят 12 % от сумата на допустимите разходи.
- Разходите, свързани с консултации (разработване на бизнес план, включващ продроектни изследвания и маркетингови стратегии, извършване на продроектни проучвания и окомплектоване на пакета документи, и консултантските услуги, свързани с изпълнението, и отчитане на дейностите по проекта до изплащане на помощта) не следва да надхвърлят 5 на сто от допустимите разходи.
- Разходи за придобиване и/или създаване на компютърен софтуер; придобиване на патенти, лицензи, авторски права и марки.

### **Минимален и максимален размер на финансовата помощ, предоставяна за проект:**

- Минималният размер на БФП за проект е левовата равностойност на 5 000 евро (или 9 779 лева).
- Максималният размер на БФП за проект по настоящия прием е до 103 062,28 лева.

**Интензитет на помощта/процент на съфинансиране:** максималният размер на интензитетът на безвъзмездната финансова помощ е до 70% от общите допустими разходи за един проект. (интензитетът на подпомагане по проект за развитие на туризъм не може да надвишава 5 на сто от общите допустими разходи)

**Повече информация:** <https://eumis2020.government.bg/bg/89b74449/Procedure/Info/8003dbc8-aaac-4d71-8a7e-9a83459f3a94>



## ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

### Възможности за кандидатстване по програма „HORIZON“ в сферата на туризма



**Покана „HORIZON-CL6-2024-CircBio-01-4“** – Очаква се предложенията да прилагат и демонстрират кръгови системни решения на ниво градове и региони и да включват няколко сектора, предоставящи услуги за посетители и жители, като хотелиерство, транспорт, култура, атракции, дейности, свързани с природата.

**Покана „HORIZON-CL2-2024-HERITAGE-01-02“** – Тук се таргетират проекти относно начините и моделите на опазване на устойчивия климатичен преход от страна на културните и творческите индустрии. Културните и творческите индустрии (КТИ) са важен източник на растеж и създаване на работни места в европейската икономика. Ето защо ролята на КТИ за постигане на целите на Европейския съюз за преход към нов климат е от решаващо значение. Затова са необходими специфични подходи, които да позволят на европейските КТИ да развият пълния си потенциал в подкрепа на устойчивия преход към климата. Такива подходи трябва да бъдат насочени към възприемането на нови устойчиви бизнес модели, включително използването на нови технологии, производствени методи и евентуално разработването или адаптирането на нови технологични решения, както и към пропуските в уменията и капацитета. Такива подходи могат да включват използването на платформи или мрежи, които да улеснят споделянето на инвестиции, съоръжения или компетенции между няколко дружества или между различни сектори. Предложенията следва да предвиждат тестване и усъвършенстване на такъв(и) модел(и) чрез пилотни изпитания в малък мащаб в реални условия. Предложенията следва да изберат подходящ набор от сектори на КТИ или/и междусекторни въпроси, върху които да се съсредоточат и които позволяват да се постигне значително въздействие. Следва да бъдат включени широк кръг от заинтересовани страни, за да се гарантира, че пилотните проекти са разработени по ефективен и реалистичен начин, така че заключенията да могат лесно да бъдат възприети и решенията да бъдат ефективно разширени.

**Покана „HORIZON-CL2-2024-HERITAGE-01-03“** – Тук се очаква да получат финансиране проекти, насочени към дигитална трансформация. Проектите трябва да допринасят за всички от следните очаквани резултати: утвърдени и усъвършенствани мерки за увеличаване на използването на иновативни цифрови технологии от културните и творческите индустрии (КТИ) в Европа с оглед на повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта.

По първата, втората и третата покана може да кандидатства всеки „правен субект“, независимо от мястото му на установяване, включително юридически лица от неасоциирани трети държави или международни организации (включително международни европейски научноизследователски организации), има право да участва (независимо дали отговаря на условията за финансиране или не), при условие че са изпълнени условията, определени в Регламента за "Хоризонт Европа", както и всички други условия, определени в конкретната тема на поканата. "Правен субект" означава всяко физическо или юридическо лице, създадено и признато като такова съгласно националното право, правото на ЕС или международното право, което има правосубектност и което може, действайки от свое име, да упражнява права и да бъде субект на задължения, или субект без правосубектност. [Линк към допустимост](#)

Информация, генерирана от Европейската туристическа комисия /ЕТК/, даваща насоки за кандидатстване за финансиране по европейските фондове за проекти в областта на туризма, [ТУК](#).

При необходимост от допълнителни разяснения: Георги Алипиев Георгиев, директор на дирекция „Международна дейност и визови режими“, Министерство на туризма, тел.: 02 904 68 10.



# Interreg



EUROPEAN UNION

## Greece-Bulgaria

### GR-BG BUSINESS PASSPORT

European Regional Development Fund

Настоящият бюлетин се издава в рамките на проект: „**Greek Bulgarian Business Partnership by Assistance, Services, Solutions to Promote Open Regions Team**” в превод: „Българо-гръцко партньорство чрез подкрепа, услуги и решения за насърчаване на открит регионален екип“, с акроним „**GR-BG BUSINESS PASSPORT**“, финансиран по Програма за сътрудничество INTERREG V-A „Гърция-България 2014-2020“, съгласно Договор за БФП № В6.3а.07/13.04.2021.

Проектът е съфинансиран от Европейския фонд за регионално развитие и от националните фондове на страните, участващи в Програмата за сътрудничество Interreg V-A "Гърция-България 2014-2020".

Съдържанието на бюлетина е изцяло отговорност на РСΟ "Марица" и по никакъв начин не може да бъде възприето, че отразява възгледите на Европейския съюз, участващите страни, Управляващия орган и Съвместния секретариат.

**ЗА ПОВЕЧЕ ИНФОРМАЦИЯ СВЪРЖЕТЕ СЕ С НАС:**

Адрес:

Бизнес инкубатор, 6310 с. Клокотница, обл. Хасково

Телефон:

+359 38 66 5021

Email:

[maritza@maritza.info](mailto:maritza@maritza.info)

Уебсайт:

<http://maritza.info/>

[www.greece-bulgaria.eu](http://www.greece-bulgaria.eu)

[www.businesspassport.eu](http://www.businesspassport.eu)

[www.maritza.info](http://www.maritza.info)



Επιτροπή  
Ερευνών

